

A Kúria a dr. Szabó Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Polgárné dr. Mohácsy Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 41.M.4843/2010.szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.520/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.520/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 41.M.4843/2010/21. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát és az az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt munkabért, felmentési időre járó átlagkeresetet, végkielégítést és átalánykártérítést perköltség viselés mellett. Az ítélet szerint az alperesnek a felperes részére perköltséget is fizetnie kell.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2003. január 6-ától állt az alperes alkalmazásában marketing asszisztens munkakörben. 2006. július 23-ától 2010. március 16-áig fizetés nélküli szabadságon volt, mivel ezen időszak alatt két gyermeke született. 2010. márciusában jelezte, hogy munkába kíván állni, ezért az alperes a részére felhalmozódott 78 nap szabadságot kiadta. Ennek lejártát követően 2010. július 5-étől a felperes betegállományba került, majd a 2010. július 25-én levélben kezdeményezte a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését. Az alperes 2010. július 27-én kelt levelében ezt nem fogadta el és jelezte, hogy a felperes betegállományának lejártát követően amennyiben munkára jelentkezik, foglalkoztatásának nincs akadálya. A munkavállaló a 2010. augusztus 26-ai levélben jelezte, hogy a gyermeke bölcsődébe szoktatását követően, várhatóan 2010. október 15-én tud munkába állni. A felperes ismételten útmutatást kért az alperestől, hogy milyen munkakörben kívánja majd foglalkoztatni, a munkáltató azonban erre a kérdésfelvetésre választ nem adott.

A munkáltatóhoz 2010. szeptember 6-án érkeztek meg a felperesi keresőképtelenséget alátámasztó orvosi iratok, amelyekből megállapítható volt, hogy a felperes 2010. szeptember 1-jétől ismételten keresőképesé vált. Az alperes főkönyvelője ekkor telefonon megkereste a felperest és felszólította a távollétének igazolására. A munkavállaló 2010. szeptember 8-án kelt levelében a 2010. szeptember 1-jétől 2010. október 15-éig terjedő időre fizetés nélküli szabadság iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet az alperes nem bírált el.

A munkáltató 2010. szeptember 15-én kelt rendkívüli felmondásával szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Ennek indokolása szerint a munkavállaló a keresőképesé válását követően munkára nem jelentkezett, az ügyben irányadó 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 103. § (1) bekezdésében foglalt lényeges kötelezettségét ezáltal megszegte. A munkáltatói intézkedés rögzítette, hogy a felperes munkajogi helyzetét a 2010. szeptember 8-án kelt fizetés nélküli szabadság iránti kérelmével kívánta rendezni.

Az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatai és a tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a felperes betegállományának lejártát követően munkavégzésre nem jelent meg. Hivatkozása szerint az Mt. 138. § (5) bekezdése alapján fizetés nélküli szabadság illetve meg egészen a gyermeke 3 éves koráig. A bíróság e körben nem osztotta a munkavállalói álláspontot, ugyanis ezen jogszabály alapján akkor jár fizetés nélküli szabadság, ha a gyermek otthoni gondozása céljából kívánja azt igénybe venni a munkavállaló. Ebben az esetben is kérelmet kell benyújtania a munkáltatóhoz, aki köteles ezt biztosítani.

Az Mt. 3. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a bíróság szerint az alperes nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének akkor, amikor a felperes által 2010. augusztus 26-án megfogalmazott jelzésre, igénybejelentésre nem adott egyértelmű választ. Az alperes akkor járt volna el megfelelően, ha - figyelemmel arra a 2010. július 27-én kelt levélben megfogalmazott tényre, miszerint tovább kívánja foglalkoztatni a felperest - válaszlevelében kifejezésre juttatja, hogy engedélyezi-e a jelzett időpontig a távolmaradást. Nemleges válasz esetén kötelezhette volna a felperest, hogy a betegállomány lejártát követően jelenjen meg munkavégzésre.

Az alperesnek - miután 2010. szeptember 6-án megbizonyosodott a felperesi gondatlan kötelezettségszegésről - tájékoztatnia kellett volna a távolmaradás lehetőségeiről, illetve a megjelenési kötelezettségről.

A bíróság szerint az alperes ezt követően is elmulasztotta az együttműködési kötelezettséget, mivel a felperes 2010. szeptember 8-án postázott fizetés nélküli szabadság iránti kérelmét nem bírálta el. Megállapítást nyert, hogy az alperesnek többször lett volna lehetősége a felperest kötelezni a megjelenésre, ezt azonban elmulasztotta. A bíróság álláspontja szerint az alperes a saját mulasztását követően a felperes gondatlan magatartására alappal nem

hivatkozhatott.

Az elsőfokú ítélet szerint a felperes kötelezettséget szegett azzal, hogy nem jelent meg a betegállományának a lejártát követően, azonban ez semmiképpen sem olyan lényeges és olyan mértékű, amely a munkaviszony megszüntetésének a legszigorúbb fajtáját, a rendkívüli felmondást eredményezhette volna.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Mf.640.520/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. A felperest együttes első- és másodfokú perköltség viselésére kötelezte és kimondta, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes magatartásával megsértette az Mt. 103. § (1) bekezdés a) és b) pontját, ugyanis a munkáltató 2010. augusztus 27-ei levele olyan utasításnak tekintendő, amelynek a felperes eleget kellett hogy tegyen. Az a körülmény, hogy a korábbi időpontban nem kapott érdemi tájékoztatást a munkáltatótól a fizetés nélküli szabadság engedélyezéséről, nem mentesíti őt a távolmaradás jogkövetkezménye alól.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a 2010. szeptember 1-je utáni időszakra nem kérte egyértelműen a munkáltatót fizetés nélküli szabadság engedélyezésére, az általa küldött levelek csak tájékoztatást adtak arról, hogy egyrészt a felperes közös megegyezéssel megszüntetné a munkaviszonyát, másrészt, hogy 2010. október 15-e után kívánná felvenni a munkát. Ilyen munkavállalói magatartás nem megengedett, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltató jogszerűen szüntette meg a felperes munkaviszonyát az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Hivatkozása szerint hasonló álláspontot foglalt el a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.775/2010/4. számú eseti döntésében is. A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes kereset szerinti marasztalást kérte. Másodlagos igénye a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult.

A felperes érvelése szerint az Mt. 138. § (5) bekezdés a) pontja szerint előterjesztett fizetés nélküli szabadság iránti igény kapcsán nem szükséges a munkáltató engedélye. A felperes nem sértette meg az Mt. 103. § (1) bekezdés a) - b) pontjait, tehát az alperes nem szüntette meg jogszerűen a felperes munkaviszonyát az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

Az alperes az eljárás során nem csatolta be azon felperesi fizetés nélküli szabadság iránti bejelentéseket, amelyek az első, illetve a második gyermekére vonatkoznak, valamint azon alperesi belső szabályzatokat, amelyek ezzel összefüggenek és nem bizonyította, hogy ezek a felperessel dokumentáltan közlésre kerültek.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletben rögzített - és a felperes által az alperesnek megfizetett -

perköltség visszafizetésének rendezését is kérte.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.

Az Mt. 96. §-ának (1) bekezdése szerint a munkáltató, illetve a munkavállaló a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan, súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

Ugyanezen törvény 138. §-ának (5) bekezdése értelmében a munkavállalót fizetés nélküli szabadság illeti meg a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek otthoni gondozása céljából.

Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a felperes a jogszabály alapján neki járó fizetés nélküli szabadságot saját kérelmével megszakította, munkába állását helyezte kilátásba és a felgyült szabadságát igénybe vette. Ezt követően az Mt. 3. §-a alapján a munkáltató előzetes tájékoztatása nélkül nem volt jogosult fizetés nélküli szabadságra, amivel - a becsatolt levelezésből megállapíthatóan - maga is tisztában volt.

Az alperes tájékoztatta a felperest, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséhez nem járul hozzá, és a felperes betegállományának lejártát követően munkavégzésre várja. A munkáltató 2010. szeptember 1-jén értesült arról, hogy a felperes táppénzes betegállománya megszűnt, ennek ellenére a munkahelyén nem jelent meg. Az alperes felhívta a távollétének igazolására, amelyet a felperes nem tudott kimenteni, ismételt fizetés nélküli szabadság engedélyezését csak a jövőre nézve kezdeményezte. Az igazolatlan távollét miatt pedig a munkáltatói jogviszony megszüntetés nem volt jogellenes [Mt. 96. § (1) bekezdés].

A felperes alaptalanul sérelmezte a felülvizsgálati kérelmében, hogy az alperes nem csatolta azon felperesi fizetés nélküli szabadság iránti bejelentéseket, amelyek a gyermekekre vonatkoznak, valamint azon alperesi belső szabályokat, amelyek jelen ügyre vonatkoztathatóak és azok a felperessel dokumentáltan közlésre kerültek. A jogvita eldöntése érdekében ezekre nem volt szükség, az elsőfokú bíróságnál az ítélethozatal megelőző tárgyalás berekesztése előtt pedig - a 21. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint - a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy bizonyítási indítványa nincs.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése

alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a, valamint a 73/2009. (XII.22.) IRM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. április 24.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével: tisztviselő